

Szerkesztési és kiadási adatai:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő!

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s. társa hirdetési irodájában.

101. szám.

Brassó, Csütörtök, szeptember 2-án.

II. évfolyam 1886.

Brassó, 1886. szeptember 2.

— Két czikk. —

II.

Nem tudjuk, hogy az ünnepélyek alatt itt volt száz polgártársaink fogadtatása és elszállásoltatásánál Brassó városa vagy annak tanácsa közreműködött-e egyáltalában és mennyiben, és ha közreműködött, ezt csak helyeselni tudnók, mert az a maga rendjén van, hogy ha valamely város ünnepélyességeknél színhelye, azokban a város mint ilyen is részt vegyen; de mert meggyőződésünk, hogy Brassó város vendégszeretete nem szorítkozik és nem szorítkozhatik öt- vagy hatszáz emberre, fel kell tételeznünk, hogy ha 600 száz polgártársunkon kívül még egyptár száz magyar ember is meghivatott volna, azok is vendégszeretetünk hiányában nem lettek volna.

De ha már itt nálunk ezen sajnos mulasztás meg is történt, valóban csak örömmel emelhetjük ki, hogy a vámháboru által előidézt országos baj orvoslása érdekében mily másként és mily elismerésre méltólag jár el Kolozsvár városa, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, a kolozsvári iparosok egylete és legkivált az erdélyrészi magyar közművelődési egylet akkor, midőn egyesült erővel egy Kolozsvárt rendezendő erdélyrészi iparkiallítás létesítésén fáradoztak és egy ily kiállítás létrejöttét meg is valószínűzték.

Kolozsvár és a nevezett egyletek ki nem mondható hálára kötelezték le az erdélyrészi iparosokat, midőn saját kezdeményezésük folytán, pénzt, időt és fáradságot nem kimélve, a vámháboru által sújtott iparosok érdekében egy a vámháboru által sújtott árukat feltüntető kiállítás eszközölését határozták el és azt létesítik úgy, hogy a kiállítóknak mit se kelljen fizetni sem a helyért, sem az oda- és visszaszállításért és maga a kiállítás is ingyen, minden belépti díj nélkül legyen megtekinthető, arról nem is szólva, hogy az iparosok egylete előzőleg megbizottaival a vámháboru által sújtott vidékeket tanulmányozás és áruk beszerzése érdekében is beutaztatta.

A kolozsvári iparosok egyletének és a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának ezenkívül azonban még elévülhetlen érdemük az is, hogy míg az előbbi kezdeményezésére a kultúregylet a vámháboru által sújtott ipar támogatása és segítése érdekében nyílt fel-

hívást intézett a haza összes egyleteihez és lakóihoz, addig az utóbbi indítványára a kolozsvári iparkiallítás meglátogatása céljából szívélyes meghívást intézett — a kereskedelmi és iparkamara meghívóin kívül — önmaga is az összes hazai kereskedelmi és iparkamarákhoz.

A nevezett egyletek ezen eljárásukkal nemcsak Kolozsvár város híres vendégszeretetének adtak kifejezést, de egyuttal kétségtelen bizonyítékát adták annak is, hogy együtt érznek e haza azon száz és román lakóival is, kik a vámháboru által lételükben vannak veszélyeztetve és hogy hazafias feladatot látnak abban, hazánkfiait vallás- és nemzetiségre való tekintet nélkül támogatni és segíteni mindenben.

A kultúregylet pedig, melylyel szemben száz és román polgártársaink oly ellenséges állást foglaltak el, magasztos, mert hazafias és szent, mert önzetlen hivatásának oly szép és fenséges jelét adta akkor, mikor nemzeti-ségre való tekintet nélkül a vámháboru által sújtott és pedig leginkább sújtott száz testvéreink érdekében szavát felemelte, hogy méltán büszkéek lehetünk ezen önmagunk által teremtett intézményünkre, és hiszszük, sőt bizton reméljük, hogy épen a kultúregylet van és lesz arra hivatva, hogy áldásthozó, mert a tiszta testvéri szeretetre alapított nemes tevékenysége által ezen irt, mely még ma édes hazánk fiai között nemzeti-ségi tekintetek miatt fennáll, végképen elenyésztesse.

A kolozsvári fennemlített egyletek eljárása és a kolozsváriak azon ténye, hogy egy privát meghívásra eljöttek látogatóba és azon további tény, hogy Kolozsvár és Beszterce városok polgársága egymással fraternizál, oly jelenségek, melyek szem elől nem téveszthetők, mert nagy jelentőségűek, a mennyiben mindezen jelenségek arra mutatnak és azt bizonyítják, hogy nálunk a népben, a polgárságban az együvé tartozás, a testvéri szeretet érzése megvan, abból kihalva nincsen és hogy azon időleges, kivételes zavarok, melyek néha a nemzeti-ségi különzködés terén fölmerülnek, csak egyes lelketlen izgatók és ámitók műve, kik nem a haza és nem saját nemzetük jólétét, hanem önérdeküket tartják egyedül szemük előtt.

Szerencsére ezen ámitók egyesek és a kö-

zös akarat, a közös cél és a közös érdek majd megtanítják a félrevezetetteket ezen népámitókon minél előbb tudadni.

Részünkről a Kolozsvárról kiindult, mert Kolozsvár józan és becsületes polgársága által kezdeményezett eljárásban azon egyetlen utat látjuk, mely belbékénk és belnyugalmunk biztosítására és helyreállítására vezet, és őszinte örömről fog szolgálni, ha mielőbb eljön az idő, midőn száz testvéreink nemzeti ünnepélyén a magyar nemzet is hivatalos lesz.

Dr. W. I.

A bolgár államcsiny. Leirhatatlannak mondják a ma érkezett sürgönyök azt a lelkesedést, melylye az országába visszatérő Sándor fejedelmet a bolgár nép fogadja. Bevonulása Ruszcsukba valóságos diadalmenet volt s az lesz még fokozottabb mérvben Szófiába érkezése, hova a hű maradt viddini csapatok élén szándékozik bevonulni.

E fölemelő jeleneteken kívül azonban megemlékeztek a sürgönyök egy más körülményről is, mely komorabb színben tünteti föl Bulgária helyzetét; értjük a regenség kebelében történt meghasonlást s az ebből keletkezett kettős kormányt. De ma már az a megnyugtató hír jön, hogy a regenség visszabocsátotta a kormányhatalmat a fejedelem kezébe. Karavelov pedig visszalépett. Nincs tehát semmi akadály a kormány alakításának, melyre kétségtelenül igen nehéz feladat vár.

Ruszcsuk, aug. 30. Sándor fejedelem bevonulása valóságos diadalmenet volt. Stambulov, ki már korábban érkezett Ruszcsukba, a kikötő hidján várta s fogadta a fejedelmet, kinek láttára az összegyűlt közönség lelkes kiáltásokban tört ki. Erre Stambulov, a katonatisztek s a nép közül többen vállakra emelték a fejedelmet s a tömeg leirhatatlan lelkesültsége közt a palotába vitték, hol mindjárt minisztertanács gyűlt össze.

Sándor fejedelem a következő táviratot intézte Stambulovhoz: Jövök Viddinbe s a hadi szemle után — ha elég erősek leszünk, — élén csapataimnak, melyek már egyszer győzelemre segítettek bennünket, bevonulok Szófiába. Bizom istenben és vitéz bajtársaimban.

Szisztova, aug. 30. Sándor fejedelem hajnali 4 órakor hagyta el yachtján Ruszcsukot és reggeli 8 órakor érkezett ide. Az itteni fogadtatás még sokkal lelkesültebb volt a ruszcsukinál; valóságos diadalmenet volt. A nép kifogta a fejedelmet kocsijából a lovakat és maga vont a kecsit a templomig, hol hálaadó istentisztelet volt.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A szegénység átka.

— Regény. —
Írta: Brankovics György.
(Folytatás.)

(16)

— Bocsánatot kérek, — válaszolta udvariasan a szuronyok elé lépve a nő — az urak tévednek; itt csak Bolgár Kálmán védtelen neje s gyermeke található. . . .

— Azt majd meglátjuk! — kiáltá a zsandár-hadnagy, kihuzott karddal a szobába lépve s lámpáját az asztalra téve.

— Tessék látni! — hangzott gunyorosan a nő ajkáról a szó, miközben a szekrény tetejéről leemelte a karos gyertyatartót s bosszantó nyugodtsággal meggyújtotta mind a négy gyertyalángot.

A hadnagy és a négy zsandár gyorsan körüljárták a kis szobában vizsga szemeiket s azután egymásra bámészkodtak.

— Miért oltotta ki ön előbb a világot? — kérde a hadnagy.

— Mert le akartam feküdni.

— Így, ruhástól?

— Azt hiszem, ahhoz a császárnak semmi köze, hogy nő alattvalói miként feküsznek le.

— Asszonyom, figyelmeztetem, hogy mókázásra nincs időm.

— Akkor kár az én olvasva töltött perceimet megrövidíteni.

— Hová vezet az a kis ajtó?

— A kamrába.

— Tessék kinyitni!

— Sajnálom, de nem tehetem.

— Miért?

— Kis leányom tegnap a kulccsal az udvaron játszott s elvesztette azt.

— Akkor csakugyan feltörjük.

— Tetszésük szerint!

A zsandár-hadnagy intett legényeinek s néhány perc múlva a földön hevert a gyíklesőkkel megoldogzott zár.

Bolgár Kálmánné kezébe vette a karos gyertyatartót s bevilágította a kamarát.

Üres volt.

— Asszonyom, én nekem biztos tudomásom van férje honnlétéről.

— Hogy itthon volt, én sem tagadom, de hogy már nincs, arról saját szemeivel győződhetik meg.

— Asszonyom, határozott parancsom van, férjét élve vagy halva a hatóság kezébe szolgáltatni. Tessék férjét abból a sziklaüregből kiszólitani, mert különben belé lövötek.

— Ilyen üregbe még úgy sem löttek az urak, tudom; kegyetlenség volna tőlem a multságukat elrontani.

A zsandár-hadnagy ajkára harapott s parancsot adott, hogy az üregbe szuronysegezve hatoljanak be.

A zsandárok össze-vissza szurkálták az üreget, de miután a sötétség fel nem spékelhető s a sziklafal eltompítja a szurony hegyét is, abbahagyták az eredménytelen szurkálást.

— Asszonyom, utoljára kérdezem: hová rejtette férjét? Néhány perc előtt még önt ölelte; láttam az ablakon, tehát itt kell lenni.

— Néhány perc előtt! — sóhajtá Bolgár Kálmánné.

— Nos?! . . . — sürgeté a hadnagy.

— Az Isten előtt, hadnagy ur, egy perc annyi, mint ezer esztendő; így tehát, ha férjem még néhány perc előtt itt volt, most már néhány ezer ölnyi távolságban lehet.

E pillanatban egy éles fütty hasította át a levegőt s a kamarában úgy tetszett, mintha a hanghulámzás az udvarról s az üregből is behatolt volna.

Bolgár Kálmánné elsápadt s a zsandár-hadnagy az udvarra rohant.

— Mi történt az udvaron?

Semmi különös. Gruber bácsinak többet ért a szimatja, mint a zsandárok esze. Midőn látta, hogy a szobában elaludt a mécs, — rögtön tisztában volt a helyzettel.

(Folytatás a következőkben.)

Román lapszemle.

Mi panaszkodunk a magyarokra a rumun szomszéd lapíróknak? Az, hogy miért mondotta Tisza a kiállítás megnyitása alkalmával, hogy a nemzet lelkesedése támogatta Budavár bevételét a hadsereget. Szép ez mint szónoklati virág, úgy mondanak, de nem felel meg a történeti hűségnek, mert nem a magyar sereg ostromolta Buda várát.

Ott csak 3800 magyar volt s azalatt a magyarok Tekelivel (Tökölí Imre) a török táborban voltak. A nemzetiségi gyűlölet nem akarja tudni, hogy Tökölí épen Brankován Constantin oláhországi vóda is személyesen vezetett oláhországi csapatokkal kísérte a zernesti ütközetig. Nem tudja, hogy a moldovai és oláhországi vajdák mint a török sereg kiegészítő részei ott voltak Bécs ostroma alatt. Nem tudná-e, hogy a moldovai és oláhországi vajdák, valahányszor a szultánok parancsolták, azonnal átjöttek a tatárok és törökök ékes társaságában rabolni, gyújtogatni, Erdélyt tüzzel-vassal pusztítani. És még is nem a magyarok, hanem a moldo-rumunok voltak a keresztyénség védhátszói századokon keresztül, az ő országaik voltak az önálló országok, a törökverő rettentő hatalom, melyet olvasva, lehetetlen a nemzeti ostoba önhittség ilyen jelenetei felett nem szánakozni.

Mialatt a rumunok ily rettenetes törökhadverők, azalatt mi szegény magyarok a törökökhöz szegődtünk és nem a mi segítségünkkel, hanem a mi haragunk daczára vették be a keresztyének ősi Buda várát. „A magyar nemzet mindig rokonszenvezett a vele egyvérű pogány törökkel s vele a keresztyén népek ellen (?) harczolt.”

Mi természetesebb, mint az, hogy ilyent nem írhatnak mások, mint Franciaországból és Erdélyből Románia boldogítására importált hírlapírók, kiknek azért fizetnek havi bért, hogy a vezércikknek az irt időre pontosan készen legyenek a történelemben járatan rumun közönség oktatására. Ismeretes tény, hogy a francia írók híres földrajz- és történelem-tudósok. Hát az irredentistákat ki ne ismerné (?) Csak alig kilencz éve, hogy megmutattuk, hogy századok sem írhatták ki belőlünk a török iránti rokonszenvet. Kardot küldöttünk a török fővezérnek és oh, jaj minekünk... a törökökkel rokonszenveztünk az utóbbi török-orosz hadjárat alatt s hátul meg is akartuk támadni a muszkaromán serget.

Nem áll tehát szépen nekünk magyaroknak, ha azzal kérkedünk, hogy mi védfalai voltunk a keresztyéneknek. Ezt csak a rumunok mondhatják. Mi a bécsi szt.-István tornyára is feltűztük volna a kereszt helyett a félholdat. Juttassa tehát az ünnepély eszünkbe, hogy a császári, bajor, brandenburgi hadak szabadítottak meg a töröktől minket és a megemlékezés tegyen minket mérsékeltekké. Természetes, hogy Romániát soha sem kellett a töröktől megszabadítani. Azok a muszka hadjáratok, melyeket a pultavai győzelem (1709) után napjainkig az oroszok részint magukra, részint az osztrák-magyar monarchiával szövetségben a török birodalom ellen folytattak, mind hiában valók voltak, mert a moldo-rumunia nagy birodalom autonóm volt világ teremtetésétől fogva s így nem értük is történetek ama hadjáratok.

Oh, ti bérencz tollak, kik pénzért mocskolódtok. Bizony nem hiában nevez titeket a „Telegraful” idegen érdekek védőinek!

Hogy Románia, azaz a volt Moldova és Oláhország ne küzdött volna csekély tehetsége szerint a keresztyénség közös ellensége ellen, ezt a történelemben jártas ember nem fogja tagadni; de tény, hogy a vajdák hűségére egy szövetségese sem számíthatott. Elárulták azok a keresztyén sereget, megcsalták a törököt, a mint érdekük, szorult helyzetük és bizanti ravaszáguk kívánta.

Moldva-Oláhország három erős hatalom, a lengyel magyar és török közé s később az orosz közé ékelve; e hatalmak számára ellenségnek kevés, barátnak mindig megbízhatatlan volt. Ha Magyarországot a nyugati nemzetek segítették, hogy a török járom alól felszabadulhatott: Moldva-Oláhország 1798-1799-iki orosz-osztrák-magyar hadjáratban a keresztyének ellen harczolt görög vóda vezérlete alatt; az 1854—55-ik hadjáratban pedig csak nézte, hogy hogyan verik a törökök Kalafatnál, Szilisztriánál, Oltenicánál a muszkákat, de ő a kis újját sem billentette meg. Mihály vajdától 1601-től 1877-ig sok szép idő telt el, de azalatt a moldva-oláhországi hadseregek keresztyén érdek mellett nem harczoltak, csak arra szolgáltak, hogy a török vezérek parancsára Erdélyt tüzzel-vassal pusztítsák a tatárok társaságában. 1877-ben léptek fel legelőbb 276 év után mint a muszkák segéderege.

Egy néhányszor jól verekedtek Plevnánál, Gricvánál; de úgy is elkapta ezzel őket a nagyhatnám-ság, hogy még ha Konstantinápolyt is egymagukra vették volna be, még akkor is igen csömörletes lenne az a sok émelyítő öndicsekvés. Válgék egészségükre! Czenkalji.

A brassói ipar.

(Folytatás.)

Petroleum-iparunk tehát addig, míg eddigi szerződéseit tartanak, minden körülmény között károsul s így a segély nyújtásánál csak arról lehet szó: kisebb vagy nagyobb mértékben történjék-e a károsodás. A mi petroleumgyáraink piacza Erdély s ha szállítunk is az anyaországba, az legfeljebb csak Nagyvárad-s Aradig történik. Tovább csak rendkívüli esetben.

A károsodást csak úgy lehetne korlátozni, ha nagyméltóságod kegyes volna a finomított petroleum szállítására 200 kilométernél nagyobb távolságokra legalább is 42% szállítási kedvezményt engedélyezni. Erre szüksége van gyárainknak megélhetésük, fennállhatásuk érdekéből.

Az Oroszország-, Szerbia- s Bulgáriából ideszállítandó gyapju s nyersbőrök szállítására Orsován át nagyméltóságod nagyobb szállítási kedvezményt helyezett magas leiratában kilátásba, sőt kegyeskedett értesíteni, hogy utasította már a m. kir. államvasutak tek. igazgatóságát, hogy ezen gyapju s nyersbőr kedvezményezése érdekében a cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társasággal lépjen érintkezésbe, mely utóbbi czikkekre nyújtandó kedvezmény a hasonló belföldi termékekre is aránylagosan ki fog terjesztetni.

A romániai vámháboru által textil- s bőriparunk rendkívül és kétszeresen vesztett, mert nemcsak fogyasztó-, hanem nyerstermékeinek beszerzési piaczát is elvesztette.

Ezen baj egyik részén segitendő, földmivelés-, ipar- s kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága engedélyt adott, esetről-esetre oroszországi stb., gyapjunak s nyersbőrnek behozatalára. Ha a

szállítási kedvezmény akkor, midőn ezen engedély megadatott — életbe lett volna már léptetve, úgy legalább nyersanyagot kaphattunk volna. Így azonban ezen kedvezményt nem vehettük igénybe.

Francia s angol ügynökök összevásárolták nevezett országokban a gyapjút, úgy hogy ma ott alig lehet gyapjút vásárolni. Jellemző, hogy egy helybeli gyapjumasóda-tulajdonos, kinek egyeletünk százezer kiló orosz (besszarabiai) nyers gyapjura eszközölt ki behozatali engedélyt, minden igyekezete mellett, személyesen járván a helyszínén — összesen csak 14 ezer kiló gyapjút vásárolhatott s ezzel is fenn van akadá. Eddig hozzánk semminemű tudósítás nem érkezett szállítás kedvezményről, sőt az orsói állomás, mely ez iránt kérdezett — szintén nem tud semmit szállítási kedvezményről s így e kevés gyapju is most Orsován várja a szállítási kedvezményt, — míg ipartelepeink nagyobbára fogytán vannak a gyapjunak.

Nyerstermékek dolgában tehát minden tekintetben rosszul állunk, a mi ezen vidék iparára borzasztó nagy csapás, — de rövid idő múlva még növekedhetik.

S ha már rosszul állunk a nyerstermékekkel, mennyivel rosszabbul kész iparczikkeinkkel.

Piacunkat elvesztettük Romániával, tehát új piacot kell keresni és találni. Erős meggyőződésünk, hogy ez sikerülni is fog és mi még egykoron örömmel fogunk visszaemlékezni azon időre, melyben monarchiánk és Románia vámháboruban volt.

Az új fogyasztó piacz kétféle lehet. Először maga az anyaország, — másodsor Szerbia, Bulgária s talán még Bosznia. Bármennyire óhajtanók meghódítani a szerbiai s bulgáriai piacot, — Boszniáról nem is szólunk, mert oda mi túlontúl messze esünk, hogy a versenyképességről szó sem lehet — mindazonáltal egyrészt nem bizunk abban sokat, másrészt nem hiszünk azt oly gyorsan keresztülvihetőnek és nem is tartjuk elégségesnek. Fogyasztásra csak bizonyos igényekkel bíró népnél lehet számítani, de nem a bulgároknál, kiknek minden szükségletét esetleg elkészítik saját nejeik háziipar utján.

Ha segélyt remélünk, úgy az egyedül a belföldi hazai piacson lehet. A magyar nemzet s társadalom nemes lelkesedésétől várjuk a segedelmet; sőt meggyőződésünk, hogy mi annyit sohasem fogunk termelhetni, a mennyit itthon lehetne értékesíteni.

Hálás köszönettel fogadjuk nagyméltóságod kegyes jóindulatu intézkedéseit, melyekkel kegyelmességed Szerbia, Bulgária s Bosznia piaczain óhajta a szállítási kedvezmények által elérni a mi versenyképességünket, — de engedje meg nagyméltóságos miniszter ur, kegyelmes urunk, hogy a hazai piaczra helyezésén a fősúlyt, — arra vonatkozólag mondassuk el e helyen röviden véleményünket.

(Folytatása következik.)

Az ó-sánczi műút felülvizsgálata.

Megyénk közigazgatási bizottsága — mint már jeleztük azt — tegnap sajtóságos és bizonyára a maga nemében még eddig páratlan aktust végezett egy korábbi ülés határozata folytán.

Jelentés tételén, hogy a törv.-hatóság által több év óta munkába vétetett ó-sánczi műútnak azon mintegy 12 kilométernyi utolsó része is, mely a Nagyatrang völgyéből a Babarunkán át Románia határszéléig terjed, készen van, a bizottság elhatározta, hogy az ed-

Levél Amerikából.

New-York, 1886. aug. 15.

(Vége.)

A magyar társalgó és betegsegélyző egyelet és a magyar Dalárdát kivéve, a többi mind német nyelvű. Kossuth, Széchenyi, Deák, Tisza Kálmán, Eötvös Károly, Ferencz József, Rudolf, Zrinyi Miklós, Rákóczy stb. egyletek tagjainak alig negyvened része beszél, vagy ért magyarul, ezeken kívül azonban van egy magyar-tót egyelet is, mely azonban inkább pánszlávnak mondható, mint magyarnak.

Ilyenekből áll a newyorki magyarság. A nemzetiségi harc erősen folyik itt is; többen lelkes hazánkfiai közül össze állottak a magyarosítás érdekében működni, e célból jött létre alig 4—5 hó előtt a Magyar dalárda, ezért küzd lapunk, az „Amerikai Nemzetör.” A nemes cél több és több hivat gyűjt össze s örömmel mondhatom, hogy az amerikai magyarság között új szellem kezd lengedezni; eddig csak magyarságukra voltak büszkék hazánkfiai, ma már büszkék arra is, ha bár töredezzve, hanem mégis tudnak magyarul beszélni.

Tagadhatlan, hogy a forduló pont nem tetszik sokaknak, hogy ármány s cselszövénnyel működik a magyarosítás ellen, azonban a küzdelem vezetői, mint

sejtem, egyelőre megelégték azon előnyt, hogy a magyarajkuakat — magyaroknak tarthassák meg; a mult idényben kivivatott az, hogy a város a magyar ajkuak számára egy ingyenes magyar-angol esti iskolát állított fel.

Sajnálattal kell tudatnom, hogy ez nem volt eléggé látogatott s féltünk attól, hogy az be fog szünetelni, azonban sikerült kivinni, hogy az a gyenge látogatás daczára is (20—24 tanuló volt csak) az egész idényben fenntartatott. Ez évben már oda törekcsenek a magyarság ügyének vezetői, hogy ne csak a férfiak, hanem a nők részére is állítsák fel egy tanfolyam, s hihető, hogy az sikerülni fog. Az angol nyelv tudása nélkül itt nem lehet boldogulni; tengődhetik az ember, de nem haladhat.

Az ifju, alig 5 hónapos dalárdának július 28-án volt az első dalünnepélye; Bauer Henrik karnagy kitűnő vezetése mellett a dalárda igen szép erkölcsi diadalt vívott ki.

A mint egy-két évvel ezelőtt megalakult a „Magyar Társulat”, mely a szegény, beteg, vagy munkanélküli bevándorlók segélyezése céljából alakult, egy pár lelkes magyar erőfeszítése következtében menekült meg a közös-ügyes czimtól s az a legszomorítóbb, hogy magyarok azok, kik a társas élet minden mozzanatába be akarnak hozni a közös-ügyességet; ezért

nen ismeri a külföld Magyarországot, ezért tartják hazánkat mindenfelé Ausztria tartományának.

Mint egy két éve alakult itt a német nyelvű „első magyar lövész-szövetkezet” (Schützen-Bund), alig néhány hónapra rá ugyancsak magyarországiak egy „Osztrák és magyar vadász-szövetkezetet” (Jäger-Bund) hívtak életbe, a két egyenruhás testület hosszú ideig görbe szemmel nézett egymásra, de most miután mind a kettő virágzik, a háborgó kedélyek lecsillapodtak.

A közelgő őszi és téli idény számos kellemes szórakoztatást ígér az itteni magyarságnak. Legelőször is szeptember 25-én Miskolczi Henrik egy műkedvelőtársulattal Tóth Kálmán „Az ördög párnája” című színművét mutatja be, mely alkalommal Munkácsy egyik jeles festménye előképletben lesz bemutatva és 8 pár táncos a körmagyart fogja eljárni.

Ezután az első magyar betegsegélyző és társalgó egyelet által rendezendő színi előadás következik, mely alkalommal „Dobó Katicza” kerülend színre. Decemberben pedig a „Magyar egyelet” műkedvelői lépnek a deszkákra, előadván: „A nők az alkotmányban” című vigjátékot.

Ha azonkívül figyelembe vesszük, hogy a „dalárda” minden hónapban egy-egy családi estélyt fog tartani, s hogy a „Magyar egyelet” minden két héten

dígi gyakorlattól és szokástól eltérőleg, nem csak egy-két tagot küld ki a felülvizsgálathoz, de testületileg száll ki és meghívja a megyei és városi közigazgatás főbb tisztviselőit is a kirándulásban leendő résztvevőkre.

Reggel 5 órakor gyülekezett a 30—40 tagból álló társaság Bolonya külvárosban, a honnan bérkocsira ülve s Hosszufaluban is számban gyarapodva, vigan robogott a kitűzött cél felé.

Ősáncznál vesztegelt egy kissé, nem annyira álsat-, mint emberegészségügyi szempontból.

Itt vettett meg ugyanis az ut szélén, a fű zöld hársnyára állva, legelső alapja a mai kirándulásnak.

Gyomorerősítő, finom papramorgók, füstölt nyelv, szalonna, kaskavál-sajt és sör került a tárgyalásra.

A háttérben, tisztos távolságot tartva, »Galuska bandája« pengette a lantot, ott hagyva már hűtelenül a zajzoni fürdő göthös publikumát.

Az első tárgyaláson vigan és könnyedén áthaladva, melynek valóban szakértő és művészi előadója Tompa Sándor, a megyének ismert nevű, derék főjegyzője vala, haladt a társaság tovább, nyomon követve s mintegy üldözőbe véve gyékényes fedelű nagy csángó-szekéren négy lóval repítve a zenefiak által.

A Babarunka alján, hol a Nagytatrang patakának Sötét-Tatrag, Kiság és Babarunka nevű ágai egybe szakadnak, »állj!« lett vezényelve.

Kigyózva haladó rögtönzött járókán frissen hantott dorong korlátját markászva, kapaszkodott ki a társaság egy sikra, a mai nap szagára még a szomszéd Rómániából is ide átszivárgott 3 fekete mórénak keszvest és vigat vegyesen árasztó sipsora, czimbalma s hegedűje által taszítva és huzva.

Fenn a sikon jegenyefenyőnek illó olajakban gazdag gyantadús galyaiból könnyű szerkezetű, karesu és magas fedelű sátor várakozott, védve a nagy égen már most is magasan nyargalva tündöklő szép napnak hőt keltő sugarai elől a terített nagy asztalt lóczán körül ülő társaság tagjait.

Mig szanasztét legelő hátsalovainkat összefogdosták s tetejükbe rakták a kápás nyergeket, alkalom nyílt újra egy kis »bekebelezési« tárgyalást tartani, s gyönyörködni a Vajdabércz, Roska, Nagykőhavas domboru ormaiban s az 1958 méter magas Csukásnak kopasz és meredek sziklafalaiban, melytől kissé balra tar koponyáját s néhány szál fenyőtől felborzolt tarkóját a Teszla is kidugta kandikáló vénség módjára az előtte álló bérceinek háta mögül.

A kinek ló nem jutott, saroglyába került, mert hát: miért nem választott lovat addig, a mig volt?

És most komolyan kezdetét vette a hivatalos aktus. Gondosan bejárta, megnézte minden zege-zugát a monstrum bizottság az itt kezdődő legujabb útvonalnak, a mely felette kedvezőtlen helyrajzi viszonyok daczára is mindvégig megtartva 5—7%-nyi esését, néhol úgy oda kénytelen lapulni a konglomerátból és durva szemcséjű kárpáti homokkőből álló sziklafalakhoz, hogy egy szekér is csak lépésben fog ott vágatni mindenkor azon át. De a faragatlan, nyers és kérgezetlen bükkfa-gerendákból izmosan összerótt korlátok s a mindegyre alkalmazott kitérő helyek véssmentessé s fennakadástól szabaddá teszik az utnak e kritikus és veszélyesnek látszó részeit is.

Legfenn szelíd hajlásu hegynyakon éri el a román határt, hol, mintha csak ollóval vágták volna el, vége szakad a műútnak.

felolvasásokat rendezend, s hogy a magyarországiak által alakított egyletek mindenike sietni fog a tél folyamán létének tanujelét adni, nem tartunk attól, hogy egyhangú lesz a magyarság élete.

Mint tudomásom van róla, a magyar társulatok minden egyes ünnepélyt fel fognak használni a nemzeti érzelmek ébrentartására, a honfitársak feltűzésére; beszédek fognak tartatni magyar, angol és német nyelven és minden egyes alkalommal a magyar nyelv, a magyarosítás érdekében. Nehéz fáradság lesz e munka s kellemetlenséggel járhat, azonban a nemzeti érzelmek hirdetői nem riadnak vissza semmitől, mert szent a cél, melyért sikra szálltanak.

Perezel Lajos.

Apróságok.

Új szempont.

Fiatal poéta szíve választottjához:

— Hogy tetszenek önnek költeményeim?

— Van egy előnyös tulajdonságuk: nagyon jól lehet mellettük harisnyát kötni.

Hirdetés.

A következő hirdetés jelent meg a berlini »Intelligenzblatt«-ban.

»Egy önálló hölgy, a ki énekelni tud, kerestetik társul egy verklis mellé. Ajánlatok a lap kiadóhivatalához.«

Szokás ez ugyanis ezen a vidéken, hogy a midőn közmegegyezéssel utakat építünk ki a határszélig, Románia a végén még csak számba sem veszi a dolgot. Így történt ez a Nyén-Bodza-Krasznai útvonalnál is. Mi megcsináltuk évekkal ezelőtt és ugyancsak nagy költséggel az utat. Románia még mindig nem törődik annak folytatásával a Bodzavölgyön lefelé. Pedig hát tudhatná, hogy: minden utnak két vége van. Ugy vehetné hasznát annak ő is, mint mi, csak tudja felhasználni azt.

(Vége következik.)

Egy mintagazdaság Brassóban.

Egy helybeli német egyéniségtől vesszük az alábbi közleményt, melyet készséggel közlünk. Nézetivel egyetértünk s részünkről az ügyet melegen ajánljuk Brassó megye t. közigazdasági előadójának szíves figyelmébe. A cikk következő:

Kétséget sem szenvedhet, hogy a mezőgazdaság nálunk még sok tekintetben igen eredeti, kezdetleges állapotban van. Ha ezt még netalán bővebben kellene bizonyítani, elég reámutatnom a kormány törekvéseire, hogy azt emelje. Vándortanítók kiküldése, kulturmérnökök állomásoztatása, tejgazdaságok felállításai, illetve segélyezése, a közigazgatási bizottságokban szervezett közigazdasági előadók, kitűnő tenyészállatok beszerzése gazdasági egyletek segélyezése stb., — mind a kormány törekvéseit igazolják, emelni a gazdaságot.

Vajjon ezen módok általában eredményre s ha igen, minő eredményre fognak vezetni, csak a későbbi idő fogja megmutathatni. Egy résztől azonban — mint az más államokban is történt, sokat nem várhatni. A földmivest (Bauer) nem lehet előadásokkal és folyóiratokkal oktatni, — ha még oly jó iskoláink is vannak; reá csak az a példa hathat, melyet naponként maga előtt lát. A mit valóságban maga előtt lát, az alkalmat ad neki gondolkodásra, sőt bizonyos ösztönzéssel bír reá nézve, hogy ő is gondolkozzék. Ezen utóbbiak leginkább felelnek meg az u. n. mintagazdaságok, a minőt Brassó megye közigazdasági előadója egyszer már meg is pendített, de még a tervezeti stádiumon túl nem vihetett.

Talán az képez e tekintetben akadályokat, hogy bizonyos körökben azon felfogás uralkodik, hogy ily gazdaság egyrészt tetemes költséget emészt meg, — másrészt pedig ily gazdaságok vezetésére az állam ép oly alkalmatlan, mint iparvállalatokra.

A mi az elsőt, t. i. a költségeket illeti, az korántsem oly nagy, hogy azért az államnak, illetve kincstárnak nagy befektetéseket kellene eszközölni. Alkalmas területek megvásárlására sem volna szükség. — egyelőre bérbe lehetne venni azokat, — még pedig biztonság szempontjából hosszabb bérleti időre. Ily gazdaságok felállítása aligha fogna többé kerülni, mint a mit a kormány gépek s más hasonló mezőgazdasági s egyéb eszközök stb.-ben az egyes megyékre fordít, sőt a gazdasági egyletek szubvencionálása is feleslegessé válnék.

Természetesen csak akkor, ha ezen gazdaságok a helyi s talajviszonyoknak megfelelőleg gyakorlati alapon létesítenének.

A gazdaság fentartási költségét pedig feltétlenül ki kell hajtania magának a mintagazdaságnak. Hogy pedig ez lehetővé váljék, nem volna szabad ily gazdaság élére valami dusan javadalmazott állami közeget állítani, a ki már egymaga megemészténé a jövedelmet; hanem az ezen célra alkalmazott egyének a lehető legnagyobb hatáskörrel kellene bírnia, hogy saját, legjobb belátása szerint intézkedhessék és járjon el, mig a főfelügyeletet — ily közeg külön fizetésének megtakarítása szempontjából — vagy a megye közigazdasági előadója, vagy pedig esetleg egy fennálló gazdasági egylet gyakorolhatná.

A mi alkalmas gazdák szerzését illeti, ugy azokat onnan kell hozatni, a hol a mezőgazdaság legracionálisabban üzemel, nevezetesen Würtenbergből vagy porosz Sziléziából. Ámde erre is csak kezdetben volna szükség, t. i. az első mintagazdaságok részére. Később már alkalmas egyének fognak erre is neveltetni. Mert ezen mintagazdaságok ne legyenek theoretikával foglalkozó iskolák, hanem szorgalmas törekvő mezőgazdák gyakorlati iskolája arra nézve, hogy tanuljanak racionális mezőgazdaságot. Munkaerőkül kizárólag erőteljes, fiatal legények volnának 3—4 éven át alkalmazandók, ha az iskolából elbocsáttattak.

Ezen idő alatt fokozatosan meg kellene nekik tanulni mindazon gazdasági munkákat, a melyek a mezőgazdaságban általában csak előfordulnak. Mezőgazdaság alatt itt nem csak a földmívelést s állattenyésztést értjük, hanem a konyha- s gyümölcskertészetet, méhtenyésztést stb. általában. Mi részünkről e mintagazdaság növendék munkásainak feladatául tenőnk még az egyes kézieszközök készítését is; mert egyrészt igen gyakori eset, hogy helyenként nem kapja

meg a gazdaember legszükségesebb szerszámain, másrészt pedig nagyon kívánatos, hogy a gazda maga is előállíthassa magának netalán szükséges eszközeit.

Kiterjeszkedni minden egyes részletre, bővebben indokolni ily mintagazdaságok rendkívüli előnyeit, e helyen nem lehet, arra a tér is nagyon korlátozott.

Nem is tesszük, hanem utalunk e helyen egyes németországi vidékekre, hol ezek régen vannak meghonosítva, sőt ma már nélkülözhetők volnának, mert a mezőgazdaság sehol Európában oly racionálisan nem üzemel, mint épen Würtenberghen és Porosz — Sziléziában. — Ez pedig ily mintagazdaságok eredménye.

A költség felette csekély. Bérbe kell venni egy alkalmas területet, mire csak néhány száz frt kell. A gazdaságot gyakorlati sága mellett jövedelmezővé kell tenni, hogy hajtsa ki az összes kezelési és egyéb költségeket. Ez pedig könnyen lehetséges.

Alkalmilag még visszatérünk a tárgyra.

A közönség köréből. *)

Egy kis helyreigazítás.

A »Brassó« ezen évi 90-ik számának »Tanügy« rovatában valaki jóakarattal ismerteti azon művet, melyet Brassó megyéről a földrajzi alapismeretek tanítása czéljából a tanítótestület megbízása és az általa szolgáltatott adatok alapján írtam.

Későn jutván becses lapja e számához, engedje meg tekintetes szerkesztő ur, hogy egy félreértést legalább most helyreigazíthassak.

Az ismertetés végső soraiiban ugyanis feltüntetett betűkkel nekem tulajdonítottak érdemül a Brassó körül fekvő hegyek, völgyek, patakok, utak stb. neveinek megmagyarosítása. Ez tévedés, mely hihetőleg onnan ered, hogy jóakarattal engemet mindenestre lekötöző ismeretlen ismertetőm nem volt tájékozva a felől, hogy ezen szerény dolgozat beható bírálaton ment át s így a mi benne van, nem mind az én érdemem. Például a nevek magyarosítása — ha van a műben valami így nevezhető — határozottan tisztelt bírálóim érdeme; mert én mint helybeli, eme helyeknek csak közhasználatban levő neveivel voltam ismeretes. Helyismertetésnél nem is lehetett más czélom, mint hogy a gyermek találja meg neve után azt a helyet, melyet keres. Neveket illetőleg iskolai használatnál ez bir nagybacska fontossággal. Ha nem tudnám, hogy politikának nincs helye az iskolában, akkor bizonyára Katzenberget, Gesprengert stb. is valami Macskahegy, Ugrató stb. féle nevekre keresztem volna ki, de ilyen talán még sincs a könyvecskében.

Igen szívesen kérem a tekintetes szerkesztőséget, méltóztassék egy isk. könyv érdekében ezen szerény helyreigazításnak becses lapjában tért engedni. Haza-fias szíves üdvözléssel.

Hosszufaluban, 1886. augusztus 25.

Veres Sándor.

Helyi és vidéki hírek.

Értesítés. A helybeli polgári kereskedelmi testület mint ipartársulat esti tanoncz-iskolája folyó évi szeptember 13-án nyílik meg. A beiratásck Verzár Lukács gyarmatáru-kereskedőnél, klastrom-utca 6. sz. alatt eszközölhetők. — Brassó, 1886. szept. 1.

Bűnügyi végtárgyalás. A brassói kir. törvényszék bünyenyítő osztálya előtt tegnap folyt le a végtárgyalás Bulmezoiu Stefan ellen, ki idei július 4-én Koliban György bolgárszegi lakos ellen gyilkossági kísérletet követett el. A törvényszék Bisztray Károly bíró ur elnökle alatt Arzt és Bauer bíró urakból állott; a jegyzői tiszt Illyés ur kezei között volt; magánvádlót Harmath Lajos, vádlottat Lengeru Juon ügyvéd urak, a kir. ügyészséget Kenyeres Adolf ur képviselte. A csak 16 éves, az V. gimnáziumi osztályt kitűnő sikerrel végzett, zenesti születésű vádlott teljesen megtörve lépett a vádlottak padja elé. A sírás és zokogás annyira elfogta a szánalomra méltó fiút, hogy egy negyedóraig egyetlen szót sem lehetett tőle kicsikarni és csakis midőn a személyesen jelen volt — időközben felgyógyult — vádló és neje, ugy vádlott atyja a teremhől pár percze eltávoztak, lehett a vádlottat egyes beismerő szavak kimondására rábírní. Vádlott már a vizsgálat alkalmával teljesen beismerte s ezt ma zokogás közt ismételte, hogy a gyilkossági kísérlet előtt két ízben lopta meg vádlót, a lopott tárgyakat, nevezetesen két beretvát, egy pisztolyt, egy órát és ruhaneműeket itt Brassóban részben eladta, részben elzalogosította. Miután azonban vádló őt fenyegette s illetőleg a lopás tettével gyanúsította, láb alól akarta eltenni őt és ugyanazon uton, melyen a lopások elkövetésénél — t. i. az ablakon keresztül — hatolt be vádló szobájába, jól ismerve a szoba állapotát, és előre feltett szándékkal meg akarta gyilkolni vádlót a magával hozott késsel. Ily nyílt és határozott beismerés mellett, midőn azonfelül vádlott

*) Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

beismerte, hogy úgy a lopásokat, mint a gyilkossági kísérletet egyes-egyedül tette, és hosszabb bolyongás után magát megölni akarta, — nem lévén szükség további bizonyítási eljárásra — kir. ügyész indítványára, magánvádoló kárterítési kérése és védő rövid védbeszéde után a törvényszék vádlottat 5 évi fegyházra, rabtartás és 120 forint költség hordozására és ugyanannyi időre politikai jogok gyakorlásának elvesztésére ítélte. Ügyész és védő felelősséget jelentettek be.

Szerelmi dráma. Csernátfa községében aug. 29-én éjjeli 10—12 órakor Lörincz János legyilkolta Dóde Pált. Utóbbi szörnyet halt, míg a gyilkos átszökött Romániába. A büntett oka: féltékenység. Együtt jártak guzalyosba, egy leányt szerettek ketten és így az egyiknek meg kellett halnia. — Egy újabb eset a „Cherchez la femmes” rovatba.

Nyilvános számadás. A négyfalusi ifjuság aug. 28-án Csepreghy „Piros bugyellár” című népszínművét adta elő egy, a Négyfaluban felállítandó tűzoltóegylet javára. Bevétel volt 106 frt, kiadás 71 frt, tiszta jövedelem: 35 frt, mely összeg a takarékpénztárba helyeztetett el. Felülfizettek: tek. Henter Gábor főszolgabíró ur 5 frttal váltotta meg belépti jegyét; Fejér Simon János tanító 55 krt, Sipos János jegyző 20 krt. Fogadják a felülfizetők, valamint a nagyérdemű közönség becses pártfogásukért hálás köszönetünket. Bácsfalu, 1886. aug. 30. A műkedvelők nevében: Ifj. Borcsa Mihály, pénztáros.

Magyar színészet Szebenben. Levelezők multkori sorait a következőkkel egészíti ki: Dancz Lajos igazgató színtársulatáról ezúttal még nem igen nyilatkozhatni bőven, annyit azonban már is felemlíthetünk, hogy e társulat erős, több főszereplőből álló fiatal erővel bír, egész létszámuk, pedig a 30-at jóval meghaladja, s továbbá, hogy ruhatáruk, gazdag és igen szép. A „Koldus Deák” előadásán, a főszereplők: Kantai Teréz, mint Novalszka grófnő, továbbá Bácskai Julesa és Szigeti Lujza, mint a grófnő leányai, nemkülönben Deák Péter, mint Ollendorf ezredes s krakkói kormányzó végre pedig Német János, mint Koldus deák kitűnő alt hangjával és Nógrády J. ennek társa, mint Románóvsky oly összhangzóan énekeltek és kiválóan adták szerepeiket, miként a közönség őket szünni sem akaró tapsokkal többször kihívta és lelkesen megéljenizte. Szóval a közönség az előadással várakozáson felül meg volt elégedve, sőt meglepve.

Az intolerans Románia. A bukaresti hatóság közelebből a magyar egyetűt 100 frank pénzbürságra ítélte azon hallatlan merényletért, hogy az imént emelt központi épületére fel merete írni: „Bukaresti magyar egyetű.”

A kivándorlott magyarok sorsa Romániában nem igen irigylésre méltó. mióta a vámháboru kiütött, az izgatás szakadatlanul foly honfitársaink ellen. Mint tudva van, Bukarestet most lázas sietséggel erősítik. A bevándorlott székelység ott földmunkával foglalkozik. A henszülött lakosság ezért roppant dühös, mert azt mondja, hogy a „nyámez” kenyerétől fosztja meg. A becsalt iparosoknak sorsa tühretetlen. Ugy szerződött többekkel a kormány, hogy segélyezi őket, a miért kötelesek 10 évig benn lakni, oláh fiukat az iparba bevezetni és azután a felszereléseket visszahagyni. Az ígérést természetesen nem váltották be és most elköltvén mindenüket, vissza sem tudnak jöni.

A gép áldozata. Megdöbentő szerencsétlenség történt a nagy kanizsiai vasuti állomáson, melynek egy emberélet esett áldozatul. A mult héten folyó hó 17-én vasnti munkások a fűtőház előtti fordító korongnál kocsiknak a sinekre eresztésén dolgoztak. Pék Mihály napszámos oly szerencsétlenül került a gép keze alá, hogy ez egyik lábát többől elszakította. Pék az elvérzés következtében rövid idő múlva meghalt. A szerencsétlenséget különben a megholtak saját vigyázatlansága okozta. A boldogtalan embert, ki özvegyet és árvákat hagyott hátra, szombaton temették el nagy részvét mellett.

Megégett gyermek. Sztanko Megyes Pál csabai gazda gyermeke, mig születi távol voltak, kukoriczát süttött a tűz mellett. Vigan lobogott a tűz, a gyermek örvendezve nézte a piruló kukoricza esővét s nem vette észre, hogy ruhácskaja tüzet fogott. A szerencsétlen gyermekén már lobogott, égett a ruha, midőn észrevette, de már késő volt. Segíteni magán nem tudott, ember senki közelében s a szegény gyermek a szó teljes értelmében megsült. Hazajövő szülei ugy találták halva.

Jégbehűtött frakk. Erfurth közelében nem régiben egy család lakodalomra készült. A menyasszony bátyja, ki egy tengerparti városban lakik, megígérte, hogy eljön s a lakodalomra finom lazacot küld. A menyegző előtt néhány nappal érkezik is láda. Levizsik a jégverembe s naponkint kétszer öntözték meg vízzel. A menyegző napján megérkezik a menyasszony bátyja s megtudván, hogy a ládát a jégverembe vitték, felkiáltott: „De édesem, a ládában a frakkom van, a lazacot most hoztam magammal.”

Villámcsapás egy dynamitraktárba Chicagóban aug. 29-én este a villám beütött a „Lafin és Rand”-féle cég dynamit- és löporraktárába, mely egyik külvárosban van. A raktárban levő dynamit a villámcsapás következtében fölrobbant és a raktárt légbe röpitette. A löpor nem gyuladt meg. A városban csaknem valamennyi ablak összetört és néhány szomszédos raktár is elpusztult. Két ember életét veszlette, többen megsebesültek.

Törvényszéki csarnok. A brassói kir. törvényszéknél 1886. évi szeptember 2-ik napján tartandó nyilvános polgári ülésben az alábbi ügyek adatnak elő: özv. Blaga Veronának Bruda George és társa ellen tulajdonjog iránti pere; Radovits Radunak Mosoiu J. és neje ellen 730 frt. iránti pere; Benedek Gyulának Fogarasmegyemegye nemesi árvaalapja ellen 171 frt. 8 kr. iránti pere; Móesz Károlyné és társának Hinz János ellen 1050 frt. iránti pere; Gorun Silvestrunak Cepesiu Alecsandru ellen zálogjog törőlése iránti pere.

Kéjutasás különvonattal Párisba. A magy. kir. államvasutak városi menetjegy-irodája (Budapest, Mária Valeria utca, Hungaria szálló) f. é. szeptember hó 18-án Budapestről (m. á. v.) társas kirándulást rendez külön vonattal Bécs, Salzburg, München, Stuttgart, Karlsruhe, Strassburgon át Párisba. Indulás szeptember 18-án 10 órakor este, érkezés Párisba szeptember 21-én este 8 órakor. Tartózkodás Münchenben egy és Párisban 6 napig. Az utazás alatt, valamint Münchenben és Párisban a kirándulók kitűnő ellátás- és elszállásolásban részesülnek. Páris és München neve-

zetességeinek megtekintése megállapított program szerint külön kalauzok vezetése mellett történik. A visszautazás Párisból feloszolva és pedig. Basel, Zürich, - Lindau, a híres Arlberg szoros és alaguton keresztül, Innsbruck, - Salzburg, - Bécsen át történik Budapestre. Ezen kiránduláshoz külön menettérít jegyek adatnak ki, melyek áraiban a vasut menetdíjon kívül a kirándulással egybekötött s annak szeptember 27-én este történő feloszlásáig terjedő programmszerű ellátás és elszállásolás költségei már befoglaltatnak. A kirándulási menettérít jegyek árai, ellátás és elszállásolással I. oszt. 190 frt, II. oszt. 150 frt; elszállásolás és ellátás nélkül: I. oszt. 115 frt, II. oszt. 85 frt. A jegyek Franciaországban 30, és a többi vasutakon 45 napig érvényesek. Vidékiek részére a m. kir. államvasutak és osztr. államvasut állomásairól a külön vonatu menettérít jegy felmutatása mellett Budapestig és vissza szőlő 50%-kal mérsékelt 45 napig érvényes menettérít jegyek fognak kiadni. — Előjegyzések említett irodában csak bezárólag f. é. szeptember hó 14-éig fogadtatnak el, hol részletes programok is díjmentesen kaphatók.

A kolera. Triesztben aug. 29. déltől ma 30-ig délig itt 14 ember betegedett és 4 halt meg kolera-ban. — Ujabbban meg Isolában fordult elő 6 kolera-eset s Ocislában egy és a Risanó folyó mellett egy malomban két gyanus betegségi eset.

Atrakodási forgalom Zimonyon át. épen most adatott ki egy a közvetlen áruszállításra a m. kir. államvasutak állomásaitól az első cs. kir. szabadalmazott Dunagőzhajózási társaság állomásaihoz a vasutnak Zimonyig való használatával 1886. évi augusztus 20-ától érvényes átrakodási díjszabás az ergélyrészi ipar érdekében létesített és rendkívül leszállított viteldijakat tartalmaz Alvincz, Apahida, Aalászfalva, Bánfy-Hunyad, Brassó, Déva, Erzsébetváros, Földvár, Fehérvár, Héjasfalva, Hómorod, Kolozsvár, Maros-Vasárhely, Medgyes, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben, Segesvár, Soborsin, Szászváros, Torda, Váralja Hátszeg és Vízaknától, Dubrovicza, Gradiok, Ismail, Lom-Palanka, Milanovaz, Mikopoli, Radujevecz, Rahova, Reni, Ruscsuk, Schabatz, Semendria, Silistria, Sistov, Turtukai és Widdin állomásokig. A díjszabás továbbá egy kivételi díjszabást foglal magában puhafák, fűrészelt bükkfa és bükkfa-dongák, vasuti talpfák és tűzifa szállítására nézve a Duna-gőzhajózási társaság fent érintett állomásaihoz. A díjszabás a brassói kereskedelmi és iparkamar irodájában betekinthező, mely kész írásbeli tudósításokat is adni.

Brassai piaci árfolyam

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1886. szeptember hó 2-án.

Román papirpénz a 20 frankos 8.70 vétel 8.72 eladás	
ezüstpénz a 20	8.66 • 8.70
Napoleon d'or (aranypénz)	9.98 • 9.99
Török lira	11.26 • 11.28
Arany	5.86 • 5.88
Orosz papirrubel	122.— • 122.25

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 271.—1886. vgrht.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. bir. végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 108. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 3298.—1886 sz. végzése által erzsébetvárosi *Bogdánffy Anna* végrehajtató javára holdvilági *Weprich Márton* végrehajtást szenvedő ellen 48 frt 34 kr tőke, ennek 1886. évi május hó 30-ik napjától járó 6% kamatai s eddigi összesen 19 frt 40 kr, valamint a jelen árverés kitűzéseért járó 3 frt 50 kr költés követelés erejeig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával 1886. évi július hó 26-án bírólág lefoglalt és 548 frt 50 kr. becsült lovak, bivalok, gazdasági eszközök, pincei és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés után eladatnak.

Ezen árverésnek az 1887. 1886. sz. kiküldést rendelő végzés alapján a helyszínen vagyis Holdvilág községében leendő eszközzésére határidőül 1886. évi szeptember hó 17-ik napjának délelőtt 10 óra tájékoztat ki s ahhoz venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek szükség esetében becsáron alól elfognak adni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Erzsébetváros, 1886. augusztus 23.

Szenteptéry János, kir. bir. végrehajtó.

(380) 1 1

Fegyverkereskedés.

„Hubertus”, azelőtt Staehle A. cs. kir. udvari fegyverkészítő Bécsben, II. Praterstrasse 60.

szállítja a legjobb és legolcsóbb vadászfegyvereket kezesség mellett. — Lefauchaux s Lancaster duplafegyverek 25 frttól kezdve; puszpángpuska 40 frttól kezdve. — Töltények és vadászeszközök igen olcsón. Árjegyzék ingyen.

(374) 4—12

A tömösi petroleumgyárban 150—200 méteről

fenyőfa

szükségeltetik. — Felvilágosítás *Porr & Leitinger* gyári cégénél (széles-utca) adatik Brassóban.

(381) 2—3

(175) 17—*

„EUROPA” SZALLODA

BRASSÓ,

belváros, Klastrom-utca 11. sz. a.

ujjonnan építve az 1885. évben, minden lehető modern csinnal kiállitva s legnagyobb kényelemre berendezve.

Vendéglő és söracsarnok a házban.

Szálloda-társaskocsi (omnibus) a vasuthoz.

Egyetlen kényelmes szálloda a belvárosban, a főpiacz közvetlen közelében.

BARTHA R.

Szifygyártó üzlet.

A néhai Szele István szifygyártó mestertől hátra maradt áruk nagyon jutányos áron készpénz fizetés mellett eladatnak. Készletben vannak: legjobb minőségű **uj hámok, prits, nyereg**, francia és más fajta **gyeplők**, lovagló **kantár**, többféle **lekötők, ostorok**, korbácsok, többféle **kutya-nyakravalók, nyaktáskák**, iskola-táskák és többféle **apróságok**, melyek egyenként, vagy együttesen eladatnak.

Bolthelyiség: Nagy-utca 497. szám.

(380) 2—3